

Region Kalmar län

Basgranskning 2024

Folkhögskolestyrelsen

Innehåll

Sammanfattning	2
1. Inledning.....	4
1.1. Bakgrund.....	4
1.2. Syfte och revisionsfrågor	4
1.3. Genomförande och avgränsning	5
1.4. Revisionskriterier	5
2. Granskningsresultat	7
2.1. Organisation.....	7
2.2. Mål, verksamhetsresultat och uppföljning.....	7
2.3. Ekonomistyrning och ekonomisk uppföljning	11
2.4. Intern kontroll och riskanalys	12
2.5. Beslutsunderlag och protokoll.....	14
2.6. Tidigare rekommendationer.....	14
3. Slutsats	16
4. Källförteckning.....	18
5. Revisionskriterium	19
Bilaga 1. Uppföljnings- och bokslutsprocess.....	22

Sammanfattning

På uppdrag av regionrevisionen i Region Kalmar län har EY genomfört en basgranskning av regionens styrelse, nämnder, beredningar, förbund, bolag och stiftelser. Denna rapport avser basgranskning av folkhögskolestyrelsen verksamhetsåret 2024.

Det övergripande syftet med basgranskningen har varit att bidra till en stabil grund i ansvarsprövningen och utgöra en del i revisionens årliga bedömning om verksamheten har skötts på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt och om verksamheten har en tillräcklig intern kontroll.

Vår sammanfattande bedömning är att folkhögskolestyrelsen till stor del har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt samt delvis haft en tillräcklig intern kontroll. Bedömningen grundar sig på våra bedömningar för basgranskningens delfrågor. I nedanstående tabell illustreras huruvida revisionsfrågorna bedöms vara helt, delvis eller ej uppfyllda enligt trafikljusmodellen. En närmare beskrivning av bedömningarna finns att läsa i de olika avsnitten som behandlar revisionsfrågorna.

Revisionsfråga	
Har revisionsobjektet fastställt en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter?	
Har revisionsobjektet tolkat mål och uppdrag och brutit ned dessa till egna mätbara mål och att de fungerar som styrsignaler till verksamheten?	
Har revisionsobjektet en styrning och uppföljning mot mål och beslut?	
Har revisionsobjektet en tillräcklig uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat samt beslutar man om åtgärder vid avvikelser?	
Är revisionsobjektets verksamhetsresultat förenligt med fullmäktiges, stiftarens eller ägarens mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och andra relevanta föreskrifter?	
Har revisionsobjektet en fullgod ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?	
Har revisionsobjektet genomfört sina uppdrag med tillgängliga resurser?	
Har revisionsobjektet gjort en egen riskanalys samt en internkontrollplan vilka syftar till att hantera prioriterade risker?	
Har revisionsobjektet ett systematiskt arbete med sin interna kontroll avseende såväl verksamhet som ekonomi?	
Har revisionsobjektet tydliga beslutsunderlag och protokoll?	
Hur har revisionsobjektet hanterat tidigare och ej åtgärdade rekommendationer som har getts i samband med de senaste årens basgranskning?	1

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi folkhögskolestyrelsen att:

¹ Se avsnitt 2.6.

- ▶ Säkerställa att även folkhögskolestyrelsen *behandlar* periodrapporterna i enlighet med direktiv från regionfullmäktige.
- ▶ Genomföra en mer heltäckande riskanalys som beaktar styrelsens ansvarsområden i större utsträckning.
- ▶ Fortsatt tydliggöra arbetet med hantering av avvikelser i form av åtgärder avseende mål med låg måluppfyllelse.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Regionfullmäktige har gett regionrevisorerna i uppdrag att ta fram underlag till den årliga ansvarsprövningen. Det görs i den så kallade årliga granskningen som i sin tur består av grundläggande granskning, fördjupade granskningar och granskning av delårsrapport och årsredovisning.

I kommunallag (2017:725) 12 kap. 1 § framgår att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas eller fullmäktigeberedningarnas verksamhetsområden i den omfattning som följer av god revisionssed. Det görs i den årliga granskningen som i sin tur består av grundläggande granskning, fördjupade granskningar och granskning av delårsrapport och årsredovisning.

Den grundläggande granskningen sker löpande över året av såväl revisorerna som anställda sakkunniga och består bland annat av revisionsdialoger och dokumentgranskning. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär löpande medan denna basgranskning är en insats som är tidsbegränsad och ett komplement till den övriga granskningen. Den grundläggande granskningen ska innehålla granskning av måluppfyllelse och granskning av styrning och intern kontroll.

Enligt *God revisionssed* i kommunal verksamhet ska den grundläggande granskningen innehålla granskning av måluppfyllelse och granskning av styrning och intern kontroll. Den grundläggande granskningen innebär bland annat frågor avseende hur styrelse och nämnder har tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och om de brutit ned dessa så att de fungerar som styr signaler i verksamheten.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Det övergripande syftet har varit att genomföra en basgranskning av regionens styrelse, nämnder, bolag och stiftelser. Detta för att tillsammans med den övriga och systematiska grundläggande granskning bidra till en stabil grund i ansvarsprövningen. Granskningen är en del av den årliga granskningen av regionen som görs av revisionen och kommer att ingå som en del i bedömningen om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och har en tillräcklig intern kontroll.

Granskningens övergripande revisionsfråga som har besvarats är:

- ▶ Har revisionsobjekten bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt och har den interna kontrollen varit tillräcklig?

Därtill har följande delfrågor besvarats:

- ▶ Är revisionsobjektets verksamhetsresultat förenligt med fullmäktiges, stiftarens eller ägarens mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och andra relevanta föreskrifter?

- ▶ Har revisionsobjektet genomfört sina uppdrag med tillgängliga resurser?
- ▶ Har revisionsobjektet en styrning och uppföljning mot mål och beslut?
- ▶ Har revisionsobjektet tolkat mål och uppdrag och brutit ned dessa till egna mätbara mål och att de fungerar som styrsignaler till verksamheten?
- ▶ Har revisionsobjektet fastställt en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter?
- ▶ Har revisionsobjektet gjort en egen riskanalys samt en internkontrollplan vilka syftar till att hantera prioriterade risker?
- ▶ Har revisionsobjektet en tillräcklig uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat samt beslutar man om åtgärder vid avvikelser?
- ▶ Har revisionsobjektet en fullgod ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?
- ▶ Har revisionsobjektet ett systematiskt arbete med sin interna kontroll avseende såväl verksamhet som ekonomi? Detta för att säkerställa att verksamhetens uppdrag och mål uppnås samt att lagar, föreskrifter m.m. följs.
- ▶ Har revisionsobjektet tydliga beslutsunderlag och protokoll?
- ▶ Hur har revisionsobjektet hanterat tidigare och ej åtgärdade rekommendationer som har getts i samband med de senaste årens basgranskning?

1.3. Genomförande och avgränsning

Denna granskning avser den grundläggande granskningen för 2024. I denna rapport presenteras granskningen för folkhögskolestyrelsen. Motsvarande rapporter har lämnats för respektive revisionsobjekt som ingår i basgranskningen för 2024.

Granskningen har genomförts under perioden december 2024 – mars 2025. Den valda metoden för granskningen har varit dokumentstudier och intervjuer. Dokumentstudierna har bland annat omfattat för regionen centrala styrdokument. Granskarna har även tagit del av handlingar och protokoll för aktuellt revisionsobjekt. Intervjuer har genomförts med folkhögskolestyrelsens presidium samt tjänstepersoner som bistår folkhögskolestyrelsen i deras uppdrag. Se avsnitt 4 för källförteckning över analyserad dokumentation och intervjuerpersoner.

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunderna som har använts i granskningen. Utöver vad som framgår av God revisionssed i kommunal verksamhet 2022² utgår granskningens bedömningar ifrån följande revisionskriterier:

- ▶ Kommunallag (2017:725)
- ▶ Regionplan Region Kalmar län, 2024–2026

² God Revisionssed i kommunal verksamhet, Sverige kommuner och regioner, 2022.

- ▶ Riktlinje för målstyrning i Region Kalmar län, 2020
- ▶ Riktlinje intern kontroll, 2023
- ▶ Reglemente för folkhögskolestyrelsen

För att läsa mer om revisionskriterierna se avsnitt 5.

2. Granskningsresultat

I detta avsnitt besvaras samtliga revisionsfrågor och i anslutning till varje delområde framgår iakttagelser och bedömningar.

2.1. Organisation

I Region Kalmar län ansvarar den regionala utvecklingsnämnden för tillväxt- och utvecklingsfrågor. I detta ingår ansvar att vara folkhögskolestyrelse. Folkhögskolestyrelsen ansvarar för regionens folkhögskolor. Styrelsen består av regionala utvecklingsnämndens elva ledamöter och fem ersättare. Reglemente fastställdes av regionfullmäktige september 2022 och gäller för mandatperioden 2023–2026. Av reglemente framgår styrelsens ansvarsområde samt dess uppgifter.

Folkhögskolestyrelsen gemensamt med regionala utvecklingsnämnden består av regionala utvecklingsförvaltningen. Styrelsens sammanträden samordnas med regionala utvecklingsnämnden. Intervjuade uppger att många delar av den praktiska hanteringen är samma för nämnden och styrelsen som exempelvis ekonomin. Därtill uppger de att de upplever en tydlig fördelning i det praktiska arbetet avseende nämnden och styrelsen samt de gemensamma delarna.

Styrelsen ansvarar för verksamhetsområdet bildning och därmed för de fyra folkhögskolorna i Gamleby, Högalid, Vimmerby och Öland. Inom verksamhetsområdet har antalet medarbetare minskat från 214 till 206 till följd av reducerade statsbidrag och minskad volym. Dessutom har effektiviseringar genomförts, bland annat genom att slå samman tjänster.

I delegationsordning beslutad av folkhögskolestyrelsen januari 2024 framgår grunderna för delegering av beslut och rätt att underteckna handlingar. Delegationsordningen beskriver vilken funktion som är delegat och i vilka ärenden som delegationsrätten får vidaredelegeras.

Bedömning

Det är vår bedömning att folkhögskolestyrelsen har fastställt en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter. Bedömningens görs mot bakgrund av att ansvar och befogenheter framgår från reglemente och delegationsordning.

2.2. Mål, verksamhetsresultat och uppföljning

Verksamhetsplan

Regionens nämnder ska årligen upprätta en verksamhetsplan. I protokoll från januari 2024 framgår att styrelsen har godkänt verksamhetsplanen för 2024. Av regionplan för 2024–2026 framgår att regionfullmäktiges övergripande mål ska brytas ner i verksamhetsmål och aktiviteter som verksamheten ska uppnå under året. Riktlinje för målstyrning beskriver att

verksamhetsmål, som utgörs av mål och mått med målvärden, och aktiviteter ska processas fram inom fyra målområden³.

Folkhögskolestyrelsens verksamhetsplan för 2024 innehåller mål med tillhörande mått med målvärden och aktiviteter utifrån fyra perspektiv: invånare och kund (nöjda invånare och samarbetspartners), verksamhet (hållbar utveckling i hela länet och Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet), medarbetare (en av Sveriges bästa arbetsplatser) samt ekonomi (god ekonomisk hushållning). Delmålen har ytterligare brutits ner i en nivå av delmål. Totalt innehåller planen nio delmål, 25 mått, 25 målvärden och 26 aktiviteter, se tabell nedan. Ett av delmålen saknar mått, målvärden och aktiviteter. Vid sakgranskning framkom att detta delmål fanns med i aktuell verksamhetsplan på grund av systemfel i Stratsys moduler, vilket inte gick att lösa innan planen behövde gå vidare till ärendehantering samt beslut/antagande av styrelsen. Vidare framkom att systemfelet är åtgärdat sedan en tid tillbaka.

Perspektiv	Målområde	Nämndens delmål	Mått	Målvärden	Aktiviteter
Invånare och kund	Nöjda invånare och samarbetspartners	God hälsa och välbefinnande för länets invånare	2	2	1
		Stark utvecklingskraft och likvärdiga möjligheter hos länets invånare och aktörer	4	4	6
		Förutsättningar för inkluderande digital omställning finns i hela länet	-	-	-
		Välfungerande regionalt system för kompetensutveckling och kompetensförsörjning	5	5	3
		Brett kulturutbud tillgängligt i hela länet	1	1	2
Verksamhet	Hållbar utveckling i hela länet	Strategiskt hållbarhetsarbete för en grön omställning i samhälle och näringsliv	2	2	7

³ Av regionplan 2023–2025 framgår att målet *Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet* avser hälso- och sjukvård samt hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser, därav är inte alla nämnder/styrelser berörda av detta mål.

Perspektiv	Målområde	Nämndens delmål	Mått	Målvärden	Aktiviteter
Medarbetare	En av Sveriges bästa arbetsplatser	God arbetsmiljö med engagerade och välmående medarbetare	6	6	2
		Strategisk kompetensförsörjning och kompetensutveckling som möter framtida behov	3	3	2
Ekonomi	God ekonomisk hushållning	Hög kostnadsmedvetenhet och effektiv resursanvändning	2	2	3

Verksamhetsberättelser

Enligt direktiv från regionfullmäktige ska verksamhetsplanen följas upp genom tre verksamhetsberättelser under året (tertiäl 1 och 2 samt för helåret). Verksamhetsplanens mål, mått med målvärden och aktiviteter ska följas upp i verksamhetsberättelserna. Folkhögskolestyrelsen har delegerat till styrelsens presidium att godkänna och överlämna verksamhetsberättelser och ekonomiska rapporter till regionstyrelsen, i de fall styrelsen inte hinner behandla dem. Av protokoll framgår att folkhögskolestyrelsen godkänt verksamhetsberättelsen för terciäl 1 i maj och för terciäl 2 i oktober 2024.

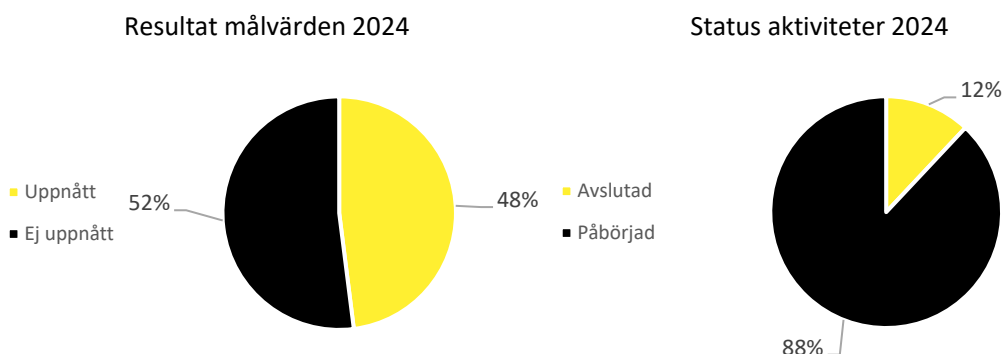
Vi noterar i verksamhetsberättelse för terciäl 2 att det för ett av delmålen saknas tre målvärden. Ett av dessa målvärden finns för verksamhetsberättelse för terciäl 1 men återfinns inte i verksamhetsberättelse för terciäl 2. Vidare för verksamhetsberättelse för terciäl 2 saknas utfall för åtta målvärden med förklaringen att dessa redovisas först senare.

I verksamhetsberättelse för terciäl 1 framgår status för samtliga aktiviteter. Majoriteten av målvärdena har inte följts upp med anledning av att rapportering av utfall görs på halv- och helårsbasis alternativt att statistik inte har funnits tillgängligt vid rapporteringstillfället. I verksamhetsberättelsen för terciäl 2 framgår status för samtliga aktiviteter och 17 av 25 mått har följts upp.

Verksamhetsberättelsen för helåret godkändes av folkhögskolestyrelsen i februari 2025. I verksamhetsberättelsen redovisas resultatet för samtliga målvärden förutom fyra med anledning av att utfall och mätning görs först under 2025. Under 2024 uppfylldes 12 av 25 målvärden (48 procent). Vi noterar dock att sex av målvärdena som inte uppnåddes var nära målvärdet. För två av de 13 målvärden som inte uppnåddes, vilka avser samma delmål, framgår det vidtagna åtgärder för. För resterande finns det förklaringar till avvikelserna men inga uttryckliga åtgärder.

Därtill redovisas status för samtliga av de 26 aktiviteterna. Vi noterar att en aktivitet gällande genomförande av aktiviteter som utvecklar och stärker en god arbetsmiljö har tagits bort inför behandlingen av verksamhetsberättelsen för helåret. Beslut om denna förändring framgår inte av styrelsens protokoll för 2024. Till följd av detta redovisas status för sammanlagt 25

aktiviteter i rapporten för helåret. Under 2024 genomfördes och avslutades tre av 25 aktiviteter (12 procent), se diagram nedan. Resterande 22 aktiviteter uppges vara påbörjade.

Verksamhetsberättelsen för helåret avslutas med ett framtidsavsnitt. I avsnittet presenteras en sammanfattning med reflektioner och analys av framtiden. Folkhögskolorna kommer spela en ännu större roll i samhället genom att bevara sina traditionella värden och samtidigt anpassa sig till kommande behov av livslångt lärande. Distansutbildningar och digitala plattformar blir avgörande, men fysiska mötesplatser för gemenskap och utbyten förblir viktiga. Folkhögskolorna kommer fortsätta bidra till hållbarhet, kompetensförsörjning och samhällsutveckling genom att stärka demokratin, utjämna utbildningsklyftor och öka delaktigheten i kulturlivet. Folkhögskolorna kommer arbeta tvärsektoriellt i samarbete med olika aktörer för att nå fler målgrupper och fungera som en bro mellan traditionell och modern kompetensförsörjning.

Bildningsverksamhetens utfall jämfört med budget är ett överskott på 0,4 mnkr. I verksamhetsberättelse för helåret 2024 framgår att av total budgetram på 76,2 mnkr har 75,8 mnkr förbrukats, och utfallet är ett budgetöverskott på 0,4 mnkr. Detta motsvarar 99,47 procent av budget och målvärdet för förvaltningsdelen är därmed uppfyllt. Läs mer under avsnitt 2.3.

Bedömning

Det är vår bedömning att folkhögskolestyrelsen har tolkat mål och uppdrag samt brutit ner dessa till egna mätbara mål och att de fungerar som styrsignaler till verksamheten. Bedömningen görs mot bakgrund att styrelsen har brutit ner fullmäktiges mål till egna mätbara mål som kan fungera som styrsignaler till verksamheten. För något enstaka av målen behöver mått och målvärden kompletteras.

Vidare görs bedömningen att folkhögskolestyrelsen har en styrning och uppföljning mot mål och beslut. Styrelsen har följt upp målvärden och aktiviteter i samband med verksamhetsberättelse för tertial 1 och 2 samt för helåret. Vi anser även att styrelsen har en tillräcklig uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat. Styrelsen informeras om måluppfyllelsen tre gånger om året i enlighet med regionens uppföljnings- och bokslutsprocess. Det framgår enbart förslag på åtgärder för ett av delmålen vars målvärden inte uppfylldes under året. Därav görs bedömningen att folkhögskolestyrelsen inte har beslutat om åtgärder vid avvikelser i tillräcklig omfattning avseende måluppfyllelsen.

Slutligen görs bedömningen att folkhögskolestyrelsen delvis har säkerställt att verksamhetsresultatet är förenligt med regionfullmäktiges mål, beslut och riktlinjer. Bedömningens görs mot bakgrund av att målet om god ekonomisk hushållning uppfylldes, att 44 procent av målvärdena nåddes och att 12 procent av aktiviteterna genomfördes som planerat.

2.3. Ekonomistyrning och ekonomisk uppföljning

Av protokollgranskningen framgår det att styrelsen under året tagit del av ekonomisk uppföljningen i samband med verksamhetsberättelserna, se tabell nedan.

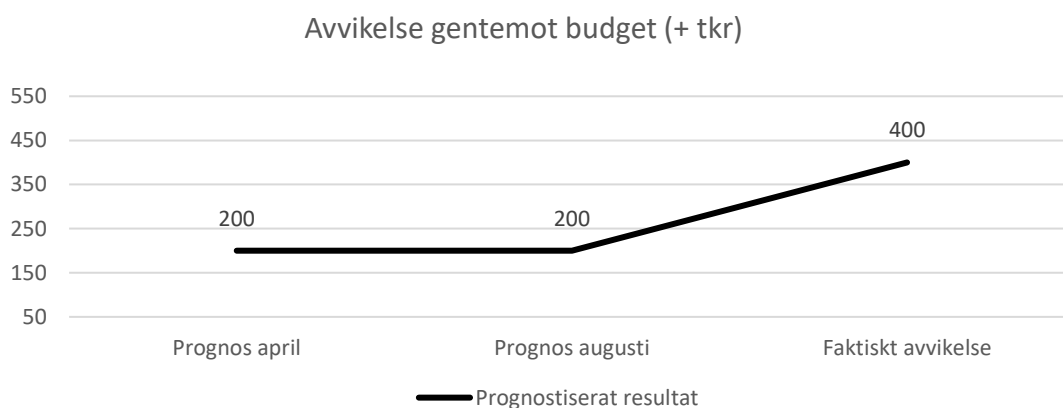
Datum	Handling	Prognos avvikelse (tkr)
2024-05-22	Verksamhetsberättelse 2024-04	200
2024-10-02	Verksamhetsberättelse 2024-08	200
2025-02-19	Verksamhetsberättelse 2024	400

Samtliga verksamhetsberättelser har godkänts av styrelsen och har överlämnats till regionstyrelsen. Vi noterar att samtliga ekonomiska prognoser har visat på ett positivt utfall mot budget.

Uppföljning och återslagrapportering av ekonomin sker i form av dragningar i styrelsen av verksamhetsberättelser för 2024-04 och 2024-08. Det upprättas inga specifika periodrapporter för folkhögskolestyrelsen, däremot noterar vi att det redovisas för styrelsens ekonomi under förvaltningens periodrapporter mellan februari och oktober som behandlas av regionala utvecklingsnämnden.

Av verksamhetsberättelsen för helåret framgår att styrelsens målvärden inom ramen för god ekonomisk hushållning uppfylldes för året och att samtliga tre aktiviteter är pågående. Utifrån verksamhetsberättelsen för helåret och resultatet av målvärdena framgår att utfallet för aktiviteterna har analyserats, förbättringsområden har identifierats och åtgärder har vidtagits.

Se diagram nedan för prognostiserade avvikelser mot budget under 2024.

Bedömning

Det är vår bedömning att folkhögskolestyrelsen har en fullgod ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat.

Vi förstår att nämnden och styrelsen utgörs av samma ledamöter och att diskussionerna kring periodrapporter inte behöver ske inom ramen för bådassammanträden. Dock menar vi att det tydligt framgår av direktiv från regionfullmäktige att periodrapporter ska tas fram tre gånger om året och det framgår inte att folkhögskolestyrelsen skulle vara undantagna från detta. Vi menar därför att folkhögskolestyrelsen bör vid sitt sammanträde behandla de ekonomiska periodrapporterna utifrån sin roll som styrelse, även om det är samma periodrapport som redovisas för regionala utvecklingsnämnden. Med det sagt anser vi inte att styrelsen ska behöva ta del av samma information vid två tillfällen men det bör framgå av protokollen att styrelsen har behandlat ärendet.

Därtill gör vi bedömningen att styrelsen har kunnat genomföra sina uppdrag med tillgängliga resurser, då styrelsen redovisar ett positivt ekonomiskt resultat för året 2024.

2.4. Intern kontroll och riskanalys

Folkhögskolestyrelsens internkontrollplan för 2024 redovisades och godkändes av styrelsen i november 2023. Dokumentstudier visar att styrelsens internkontrollplan är identisk med den som gäller för regionala utvecklingsnämnden.

Styrelsens internkontrollplan för 2024 innehåller åtta risker, varav sex är regiongemensamma och två är nämndspecifika⁴. Vi har tagit del av folkhögskolestyrelsens bruttorisklista där samtliga identifierade risker framgår, bruttorisklistan avser totalt 17 risker. Av protokollet framgår inte att styrelsen vid sin behandling av internkontrollplan för 2024 har tagit del av bruttorisklistan. Enligt uppgift ska de ha tagit del av den vid den muntliga föredragningen inför beslutet. Vid en genomgång av bruttorisklistan ser vi att 11 av 17 risker inte är regiongemensamma utan verksamhetsspecifika risker.

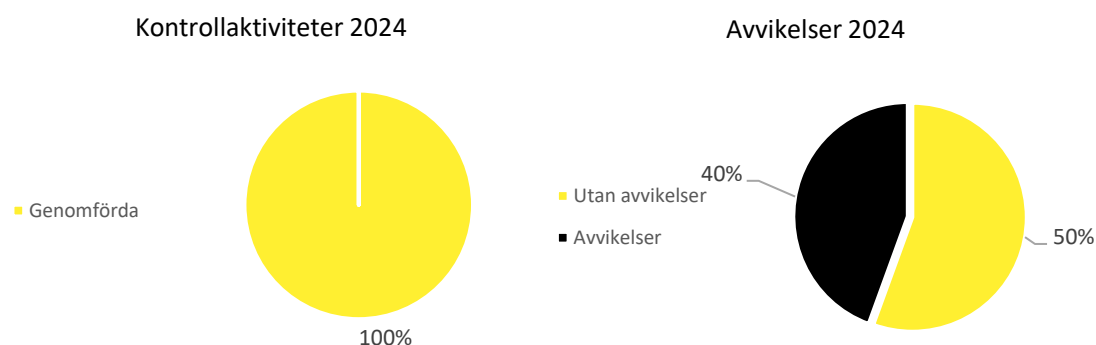
Av intervju framkommer att styrelsen inte deltar i arbetet med att identifiera och prioritera risker, men att de har möjlighet att tycka till och påverka internkontrollplanen i samband med att styrelsen ska ta beslut om den. Intervjuade upplever ett stort engagemang från styrelsen avseende arbetet med intern kontroll.

Enligt direktiv från regionfullmäktige ska uppföljningen av internkontrollplanen dokumenteras i verksamhetsberättelsen för tertiäl 2 samt för helåret. Av genomförd protokollgranskning kan vi konstatera att styrelsen har tagit del av uppföljning avseende intern kontroll i samband med verksamhetsberättelse för tertiäl 2. Vid februarisammanträdet 2025 behandlades verksamhetsberättelse för helåret vari även uppföljning av intern kontroll ingick. Vid sammanträdet beslutade styrelsen att godkänna redovisningen av intern kontroll för förvaltningsdel bildning.

⁴ Av internkontrollplan 2024 framgår det inte i de fall de nämndspecifika riskerna avser regionala utvecklingsnämnden, folkhögskolestyrelsen eller bådassansvarsområde.

Uppföljning av intern kontroll

I uppföljningen av intern kontroll i verksamhetsberättelsen för helåret framgår att åtta kontrollaktiviteter (100 procent) har genomförts varav det förekom avvikelser i fyra av åtta kontrollaktiviteter (50 procent). För de kontrollaktiviteter där avvikelser förekom finns det förklaringar till varför avvikelse har uppstått. För samtliga avvikelser finns åtgärder nämnda.

Bedömning

Det är vår bedömning att folkhögskolestyrelsen har gjort en egen riskanalys samt upprättat en internkontrollplan vilken syftar till att hantera prioriterade risker. Bedömningen grundar sig på att styrelsen har fattat beslut om en intern kontrollplan med tillhörande riskanalys 2024. Genom protokollgranskningen kan vi inte se att styrelsen tar del av den bruttorisklista som förvaltningen har tagit fram. Om styrelsen inte anser att handlingen bör ingå som en bilaga i ärendet kan det med fördel noteras i protokollet att styrelsen har tagit del av bruttorisklistan i samband med sin behandling.

Vidare görs bedömningen att folkhögskolestyrelsen delvis har ett systematiskt arbete med sin interna kontroll avseende såväl verksamhet som ekonomi. Internkontrollplanen för 2024 inkluderar risker avseende såväl verksamhet som ekonomi. Dock är bedömningen att bruttorisklistan i ökad utsträckning skulle kunna spegla verksamhetsspecifika risker för folkhögskolorna. Vi bedömer att styrelsens ansvarsområde inte fullt ut beaktas inom ramen för internkontrollarbetet och att detta kan utvecklas. Riskanalysen skulle kunna inkludera områden som kvalitetsrisker, regelefterlevnad, personal- och studentrisker, IT-risker, risker avseende systembehörighet med flera. Risk- och väsentlighetsanalysen ska lägga grunden inför intern kontroll, det är genom denna som styrelsen ska säkerställa att potentiella risker som kan påverka verksamhetens mål och resultat är identifierade. Samtliga risker som identifieras i risk- och väsentlighetsanalysen behöver inte hanteras inom ramen för intern kontroll om det finns andra processer/uppföljningar som inkluderar dem. En tydlig förståelse för risker och deras potentiella påverkan på verksamheten ger styrelsen en solid grund att fatta informerade beslut.

Därtill framgår det av protokollgranskningen att folkhögskolestyrelsen har tagit del av uppföljning av intern kontroll enligt beslutad tidplan. Vi kan också konstatera att styrelsen har

beslutat om åtgärder för majoriteten av de kontroller som visade på avvikelser, vilket bedöms vara tillräckligt.

2.5. Beslutsunderlag och protokoll

Samtliga av styrelsens protokoll för verksamhetsåret 2024 finns publicerade på regionens webbplats. Protokollen redogör för vilken information som framkommit vid informationsärenden och beslutsärenden. Styrelsens kallelse, handlingar och beslutsunderlag publiceras inte på regionens webbplats. Intervjuade menade att deras kallelser och beslutsunderlag inte publiceras då styrelsens sammanträden inte är öppna för allmänheten.

Det framgår av protokollen vilka beslutsunderlag som ligger till grund för respektive ärende. Det går därmed att identifiera vilka handlingar som ligger till grund för respektive beslut.

Bedömning

Det är vår bedömning att folkhögskolestyrelsen har tydliga beslutsunderlag och protokoll. Bedömningen grundar sig på att styrelsens protokoll är tydliga och har självständiga beslutsmeningar. Bedömningen grundar sig på att det framgår eventuella handlingar som har utgjort underlag för besluten vilket underlättar möjligheten att följa ärendegången.

I sammanhanget vill vi framhålla att styrelsen med fördel kan publicera beslutsunderlag, som inte är föremål för sekretess, på regionens webbplats.

2.6. Tidigare rekommendationer

I detta avsnitt redovisas folkhögskolestyrelsens hantering av tidigare rekommendationer från basgranskningar åren 2020, 2021, 2022 och 2023 vilka i 2023 års basgranskning inte bedömdes som hanterade eller som delvis bedömdes som hanterade. För respektive rekommendation görs en bedömning avseende i vilken utsträckning folkhögskolestyrelsen under 2024 har vidtagit åtgärder. Bedömningen redovisas i tabell nedan och görs utifrån en tregradig skala. Av tabellen nedan framgår att tre av sex tidigare rekommendationer bedöms vara hanterade under 2024.

Åtgärder har vidtagits i enlighet med rekommendation	
Åtgärder har vidtagits till viss del	
Det har ej vidtagits några åtgärder	

Rekommendation	Svar 2024	
Säkerställa att uppföljning av verksamhetsplanen sker i enlighet med de mål och riktlinjer som regionfullmäktige bestämt, det vill säga två delårsrapporter och en verksamhetsberättelse. <i>2021 och 2022</i>	Bedöms hanterad 2024. Styrelsen följer upp verksamhetsplanen genom tre verksamhetsberättelser i enlighet med direktiv från regionfullmäktige.	
☑Säkerställa att folkhögskolestyrelsen tar del av ekonomiska uppföljningar i enlighet med direktiv från regionfullmäktige. <i>2023</i>	Bedöms inte hanterad 2024. Ledamöterna i folkhögskolestyrelsen tar del av periodrapporterna under regionala utvecklingsnämndens sammanträden. Dock hanterar inte styrelsen det formellt vid sina sammanträden.	
☑Säkerställa att verksamhetsberättelser innehåller uppföljning av intern kontroll och ett framtidsavsnitt i enlighet med direktiv från regionfullmäktige. <i>2023</i>	Bedöms hanterad 2024. Det ingår ett framtidsavsnitt i verksamhetsberättelsen samt en uppföljning av intern kontroll.	
☑Genomföra en mer heltäckande riskanalys som beaktar styrelsens ansvarsområden i större utsträckning. <i>2023</i>	Bedöms vara delvis hanterad 2024. Internkontrollplanen för 2024 inkluderar risker avseende såväl verksamhet som ekonomi. Bruttonrisklistan bör i ökad utsträckning spegla verksamhetsspecifika risker för folkhögskolorna.	
☑Tydliggöra arbetet med hantering av avvikelser i form av åtgärder avseende mål med låg måluppfyllelse. <i>2023</i>	Bedöms vara delvis hanterad 2024. Det har skett en liten förbättring jämfört med föregående år. För ett av delmålen vars målvärden inte uppnåddes under året har åtgärder föreslagits i samband med verksamhetsberättelsen för helåret.	
☑Säkerställa att styrelsen beslutar om åtgärder vid förekomst av avvikelser inom ramen för intern kontroll. <i>2023</i>	Bedöms hanterad 2024. Styrelsen har beslutat om åtgärder för majoriteten av de kontroller som visade på avvikelser.	

3. Slutsats

I nedanstående tabell framgår huruvida revisionsfrågorna bedöms vara helt, delvis eller ej uppfyllda alternativt inte går att bedöma.

Helt uppfyllt	
Delvis uppfyllt	
Ej uppfyllt	
Går inte att bedöma	

Revisionsfråga	Bedömning
Har revisionsobjektet fastställt en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter?	
Har revisionsobjektet tolkat mål och uppdrag och brutit ned dessa till egna mätbara mål och att de fungerar som styrsignaler till verksamheten?	
Har revisionsobjektet en styrning och uppföljning mot mål och beslut?	
Har revisionsobjektet en tillräcklig uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat samt beslutar man om åtgärder vid avvikelser?	
Är revisionsobjektets verksamhetsresultat förenligt med fullmäktiges, stiftarens eller ägarens mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och andra relevanta föreskrifter?	
Har revisionsobjektet en fullgod ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?	
Har revisionsobjektet genomfört sina uppdrag med tillgängliga resurser?	
Har revisionsobjektet gjort en egen riskanalys samt en internkontrollplan vilka syftar till att hantera prioriterade risker?	
Har revisionsobjektet ett systematiskt arbete med sin interna kontroll avseende såväl verksamhet som ekonomi?	
Har revisionsobjektet tydliga beslutsunderlag och protokoll?	
Hur har revisionsobjektet hanterat tidigare och ej åtgärdade rekommendationer som har getts i samband med de senaste årens basgranskning?	Se avsnitt 2.6.

Vår sammanfattande bedömning är att folkhögskolestyrelsen till stor del har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt samt delvis haft en tillräcklig intern kontroll.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi folkhögskolestyrelsen att:

- ▶ Säkerställa att även folkhögskolestyrelsen *behandlar* periodrapporterna i enlighet med direktiv från regionfullmäktige.
- ▶ Genomföra en mer heltäckande riskanalys som beaktar styrelsens ansvarsområden i större utsträckning.
- ▶ Fortsatt tydliggöra arbetet med hantering av avvikelser i form av åtgärder avseende mål med låg måluppfyllelse.

Kalmar 8 april 2025

Hanna Ericsson

Certifierad kommunal yrkesrevisor

EY

Sandih Wong

Verksamhetsrevisor

EY

Negin Nazari

Certifierad kommunal yrkesrevisor

EY

4. Källförteckning

Intervjuade funktioner

- ▶ Ordförande folkhögskolestyrelsen
- ▶ Vice ordförande
- ▶ Regional utvecklingsdirektör
- ▶ Bildningschef

Analyserade dokument

Övergripande

- ▶ Arbetsordningar och reglementen för den politiska organisationen mandatperioden 2023–2026
- ▶ Delårsrapport 2024–4
- ▶ Delårsrapport 2024–8
- ▶ Årsredovisning Region Kalmar län 2024
- ▶ Bokslutsrapport Region Kalmar län 2024
- ▶ Regionplan för Region Kalmar län 2024–2026
- ▶ Riktlinje intern kontroll Region Kalmar län 2023
- ▶ Rutin för Process Intern kontroll 2023
- ▶ Politisk organisation Region Kalmar län 2023–2026
- ▶ Verksamhetsorganisation Region Kalmar län 2024
- ▶ Tidplan för regionens uppföljning av ekonomi och verksamhet 2024
- ▶ Regionens ekonomi- och verksamhetsplaneringsprocess
- ▶ Regionens uppföljnings- och bokslutsprocess
- ▶ Riktlinje för målstyrning i Region Kalmar län

Folkhögskolestyrelsen

- ▶ Delegationsordning folkhögskolestyrelsen 2024
- ▶ Bildning verksamhetsplan 2024
- ▶ Folkhögskolor verksamhetsberättelse 2024–04
- ▶ Folkhögskolor verksamhetsberättelse 2024–08
- ▶ Folkhögskolor verksamhetsberättelse 2024
- ▶ Folkhögskolestyrelsen/förvaltningsdel bildning Internkontrollplan 2024
- ▶ Förvaltningsdel bildning uppföljning intern kontroll 2024
- ▶ Folkhögskolestyrelsen bruttolista riskanalys intern kontroll 2024
- ▶ Protokoll folkhögskolestyrelsen 2024-01-17 – 2024-11-20
- ▶ Protokoll folkhögskolestyrelsen 2025-02-19

5. Revisionskriterium

Kommunallag (2017:725)

Av 6 kap. 1 § framgår att styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av regionens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Därtill framgår av 6 § att nämnderna ska se till att verksamheten inom sitt ansvarsområde bedrivs i enlighet med regionfullmäktiges mål och riktlinjer samt lagar och författningar som gäller för verksamheten. Nämnden ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett tillfredsställande sätt.

Regionens styrmodell

Av regionfullmäktiges regionplan för Region Kalmar län 2024–2026 framgår länets styrmodell. Regionplanen är det övergripande styrdokument som omsätter Region Kalmar läns vision, värdegrund och övergripande strategi till långsiktiga mål.

Målstyrningen sker enligt modellen *Balanserat styrkort* där mål, mått och aktiviteter processas fram inom fyra målområden: invånaren och kund, verksamhet, medarbetare och ekonomi. Övergripande mål blir styrande, tydliggjorda och kommunicerad och ska följas upp på alla nivåer organisationen. Ansvar för förankring av målstyrningsprocessen följer linjeorganisationen.

Målen ska formuleras så att de beskriver vad som ska uppnås och följs upp med mått med tillhörande målvärden för att möjliggöra uppföljning och analys av mål. Regionfullmäktiges mått anges i kortsiktiga och i långsiktiga målvärden. Baserat på regionplan upprättas verksamhetsplaner/styrkort för nämnder, förvaltningar, förvaltningsområden, basenheter och enheter.

De fem övergripande strategiska målen är:

- ▶ Nöjda invånare och samarbetspartners (Invånare och kund)
- ▶ Hållbar utveckling i hela länet (Verksamhet)
- ▶ Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet (Verksamhet)
- ▶ En av Sveriges bästa arbetsplatser (Medarbetare)
- ▶ God ekonomisk hushållning (Ekonomi)

Baserat på regionplanen upprättar förvaltningarna inom regionstyrelsen och respektive nämnd årliga verksamhetsplaner och detaljbudgetar. Regionplanen är vägledande för regionstyrelsens och nämndernas verksamhetsplaner. I verksamhetsplanerna bryts regionfullmäktiges övergripande mål ned i verksamhetsmål och aktiviteter som verksamheterna ska uppnå under året. Uppföljning för ett verksamhetsår ska ske enligt följande:

Region Kalmar läns uppföljning

- ▶ Två delårsrapporter
- ▶ Tre uppföljningsrapporter
- ▶ Årsredovisning

Regionstyrelsen och nämndernas uppföljning

- ▶ Tre verksamhetsberättelser⁵
- ▶ Tre ekonomiska periodrapporter

De nedbrutna målen och måtten i verksamhetsplanerna följs upp i verksamhetsberättelserna. I de årliga verksamhetsberättelserna, med undantag för patientnämnden, ingår ett framtidsavsnitt som anger behov och inriktning framåt. Regionstyrelsen och övriga nämnder, förutom patientnämnden, upprättar tre ekonomiska periodrapporter i enlighet med upprättad plan för uppföljning. Periodrapporterna och verksamhetsberättelserna ska överlämnas till nämnd eller regionstyrelsen för beslut och eventuella åtgärdande. Region Kalmar län upprättar tre uppföljningsrapporter under året som redovisas i regionstyrelsen för information och eventuella åtgärder.

Eventuella avvikelser gentemot budget och mål ska förklaras i verksamhetsberättelser, delårsrapporter och årsredovisning. Regionstyrelsens kan fatta särskilda beslut om åtgärder med anledning av redovisade avvikelser gentemot budget.

Riktlinje för målstyrning i Region Kalmar län

Upprättad av arbetsgruppen för strategisk målstyrning 2012-04-18, senast reviderad 2020-10-09. Syftet med riktlinjen är att få en tydlig ledning och styrning av verksamhet för att nå uppsatta mål samt för att regionen ska leva upp till de krav som ställs i lagar och förordningar.

Regiondirektörens ledningsgrupp har särskilt ansvar för rutinen och för att samtliga medarbetare i regionen ska följa rutinen. Regionfullmäktige fastställer regionplanen, övergripande mål och mått samt följer upp och utvärderar resultat. Regiondirektörens stab fastställer tidplan för planerings- och uppföljningsprocessen. Uppföljning av mål ska ske tertialvis i samband med verksamhetsdialoger, delårsrapporter och i samband med årsredovisning.

Intern kontroll

Riktlinje för intern kontroll för Region Kalmar län beslutad av regionfullmäktige 2020-09-23, senast reviderad 2023-03-02, gäller för perioden 2023-01-01- 2025-12-31. Riktlinjen ska

⁵ Med undantag för patientnämnden som upprättar en årlig verksamhetsberättelse.

revideras vart tredje år och följas upp årligen. Av regionplan 2023–2025 framgår att intern kontroll handlar om att säkerställa:

- ▶ En ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- ▶ Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- ▶ Att tillämpliga lagar, regler, riktlinjer och avtal med mera följs

Regionstyrelsen ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. I detta ligger ett ansvar för att en intern kontrollorganisation upprättas inom regionen samt att denna utvecklas utifrån regionens kontrollbehov. I riktlinjen fastställs ansvar och uppföljning avseende arbetet med intern kontroll. Internkontrollarbetet ska säkerställa att riktlinjer och regler inom de olika verksamhetsområdena efterlevs och följs, samt att behovet av nya riktlinjer och regler uppmärksammas. Processen för intern kontroll ska utgå från de krav som ställs och den interna kontrollen ska vara en integrerad del av verksamheten. Processen ska utföras och dokumenteras på det sätt som finns beskrivet i rutinen för process intern kontroll.

Regiondirektören har i förvaltningsorganisationen det yttersta ansvaret för den interna kontrollen. Regiondirektören ska styra och följa upp den interna kontrollen och varje förvaltningschef ska inom sin förvaltning ansvara för att uppföljning och utvärdering av kontroller och åtgärder sker. Rapportering till nämnd ska ske i samband med uppföljningen vid delår i augusti och vid helår. Regionstyrelsen och nämnderna ska i samband med uppföljning vid behov göra en bedömning av om den interna kontrollen är tillräcklig. Regionstyrelsen ska även med utgångspunkt från regiondirektörens rapportering utvärdera regionens samlade system för intern kontroll. I bedömningen ingår att bedöma ändamålsenligheten av processen för intern kontroll samt hur tillämpningen har fungerat och vid behov föreslå förbättringsåtgärder.

Förvaltningschef ska ansvara för att allvarigare avvikelser mot den interna kontrollen omgående rapporteras till regiondirektören, som har en rapportskyldighet till regionstyrelsen.

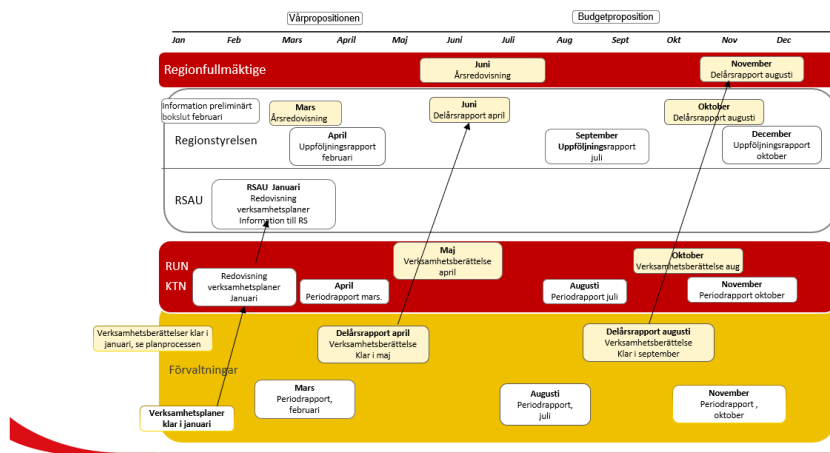
Regiondirektören redovisar årligen för regionstyrelsens godkännande en regionövergripande intern kontrollplan. Förvaltningschefen redovisar årligen en motsvarande intern kontrollplan inom den egna förvaltningen.

Reglemente för folkhögskolestyrelsen

Folkhögskolestyrelsens reglemente fastställdes av regionfullmäktige den 29 september 2022 och gäller för mandatperioden 2023–2026. Folkhögskolestyrelsen ansvarar för Region Kalmar läns folkhögskolor. I folkhögskolestyrelsens uppgifter ingår bland annat att tillse att verksamheten bedrivs i enlighet med de av huvudmannen fastställda målen, upprätta planer och årsbudget enligt särskilda anvisningar, genom uppföljning och utvärdering följa skolornas verksamhet samt att upprätta verksamhetsberättelser enligt särskilda anvisningar och utföra revision av skolornas verksamhet.

Bilaga 1. Uppföljnings- och bokslutsprocess

Regionens uppföljnings- och bokslutsprocess

Tidplan för regionens uppföljning av ekonomi och verksamhet

	Brytdatum	Klart i RD och Stratsys	ÄB	Regional utvecklingsnämnd	Kollektivtrafiknämnd	Arbetsutskott	RS	RF
Preliminärt bokslut	2024-01-17						2024-02-01	
Verksamhetsberättelser nämnder	2024-01-17	2024-01-26		2024-02-14	2024-02-15	2024-03-12	2024-03-26	
Verksamhetsberättelser styrelsen	2024-01-17	2024-01-26				2024-03-12	2024-03-26	
Årsredovisning 2023	2023-01-17		2024-02-27			2024-03-12	2024-03-26	2024-06-05
Januari	2024-02-01							
Periodrapport februari	2024-03-01	2024-03-07		2024-03-20	2024-04-11			
Uppföljningsrapport efter februari	2024-03-01		2024-03-11			2024-03-12	2024-03-26	
Mars	2024-04-02							
Verksamhetsberättelser april nämnder	2024-05-07	2024-05-14		2024-05-22	2024-05-23	2024-05-29	2024-06-11	
Verksamhetsberättelser april styrelsen	2024-05-07	2024-05-14				2024-05-29	2024-06-11	
Delårsrapport april	2024-05-07		2024-05-16			2024-05-29	2024-06-11	
Maj	2024-06-03							
Juni	2024-07-01							
Periodrapport juli	2024-08-01	2024-08-07		2024-08-21	2024-08-22			
Uppföljningsrapport efter juli	2024-08-01		2024-08-14			2024-08-28	2024-09-11	
Verksamhetsberättelser augusti nämnder	2024-09-05	2024-09-11		2024-10-02	2024-10-03	2024-10-15	2024-10-31	
Verksamhetsberättelser augusti styrelse	2024-09-05	2024-09-11				2024-10-15	2024-10-31	
Delårsrapport augusti	2024-09-05		2024-09-24			2024-10-15	2024-10-31	2024-11-27,28
September	2024-10-01							
Periodrapport oktober	2024-11-01	2024-11-07		2024-11-20	2024-11-21			
Uppföljningsrapport efter oktober	2024-11-01		2024-11-05			2024-11-22	2024-12-11	
November	2024-12-02							

1 vardagen till brytdatum och 4 dgr vid delår
4 vardagar för klart stratsys

Datum för ekonomi i periodrapporterna avser nämnderna endast.